7/4222

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001/01-037

03/01/2005

Konu : 7/4219, 7/4220, 7/4221, 7/4222 ve 7/4223 esas sayılı yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.12.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8249 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN tarafından tevcih edilen 7/4219-8228, 7/4220-8230, 7/4222-8254, 7/4223-8255 ve Yozgat Milletvekili Sayın Emin KOÇ tarafından tevcih edilen 7/4221-8244 sayılı yazılı soru önergelerinin cevaplarına ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanlığı'nın 30/12/2004 tarih ve TMSF.BHI.223/50490 sayılı ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı'nın 24/12/2004 tarih ve BDDK.2004.01.KİK-13866 sayılı yazıları ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

**Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER**
**Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı**

EKLER :
1- TMSF Başkanlığı'nın 30.12.2004 tarih ve 50490 sayılı yazısı (2 sayfa)
1- BDDK Başkanlığı'nın 24.12.2004 tarih ve 13866 sayılı yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Başbakanlık Merkez Bina Bakanlıklar 06573 ANKARA
Tel (0312) 424 00 34 Fax (0312) 419 54 43
e-posta: buro.abdullatifsener@basbakanlik.gov.tr Elektronik Ağ: www.basbakanlik.gov.tr

7/4222

SÜRELİ

# BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
**(Kurul İşleri ve Kararlar Dairesi)**

Sayı : BDDK.2004.01.KİK- 13866
Konu : Soru önergesi

24 ARALIK 2004

**DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA**
**(Sn. Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER)**

İlgi :09.12.2004 tarih ve B.02.0.001/(01)8217 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in yazılı olarak cevaplandırılması istemiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 7/4220, 7/4222 ve 7/4223 sayılı soru önergelerinde yer alan ve Kurumumuzu ilgilendiren hususlara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmaktadır.

Diğer taraftan, İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in 7/4219 ve Yozgat Milletvekili Emin KOÇ'un 7/4221 sayılı soru önergelerindeki sorular Kurumumuz görev alanına girmediğinden cevaplandırılamamıştır.

**İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in 7/4220 Sayılı Önergesi:**

1) Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulunca düzenlenen 19.09.2002 tarih ve 2002/9 sayılı "Yönetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna Devredilen Demirbank T.A.Ş'ye ilişkin Araştırma ve Denetleme Raporu"nda soru önergesinde yer verilen ifadeye rastlanılmamıştır.

2) Kurumumuza 06.12.2000 tarihinden önce Demirbank T.A.Ş.'nin hisselerinin devrine ilişkin herhangi bir başvuruda bulunulmamıştır.

3) Takas ihalesi ya da benzer bir uygulamaya gidilerek, Demirbank T.A.Ş.'nin maruz kaldığı zararların önlenebileceği ya da bu yönde bir uygulamanın Bankanın içinde bulunduğu mali sıkıntıyı ortadan kaldırabileceğini söylemek, bugünün koşullarından hareketle, geçmişin kendine özgü şartlarını dikkate almadan, yapılacak takas ihalesi uygulamasının yol açacağı olumlu ya da olumsuz yansımalar ile yaratacağı maliyetlere ilişkin sonuçları tahmin etmenin işlevsel olmadığı düşünülmektedir.

4) Soruda bahsedilen kuruluşların bilgi talepleri bankacılık sırrı gözetilerek, banka adı verilmeden ve sektörün genel yapısının kontrolüne yönelik olarak bilanço, kâr/zarar, standart oranlar ile bunlara ilişkin rakamsal ayrıntıları içeren analitik tablolar yoluyla ve soru önergesinde belirtilen yöntemin aksine söz konusu kuruluşların Kurum gözetim sistemine bağlanmasına müsaade edilmeden Dış İlişkiler Dairesi kanalıyla yerine getirilmektedir.



Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA
Tel: (312) 455 69 25 Faks: (312) 424 17 42
İnternet adresi: www.bddk.org.tr

5) Kurum personeliyle ilgili kayıtların incelenmesi sonucunda, 18.07.2001-25.07.2003 tarihleri arasında Kurum Başkan Yardımcısı olarak görev yapan Ceyla PAZARBAŞIOĞLU'nun, atanmasına ilişkin olarak Kuruma vermiş olduğu özgeçmişine ait belgede IMF'de çalıştığını beyan ettiği görülmüştür. Diğer taraftan, anılan personel dışındaki Kurum personelinin göreve başlamadan önce veya çeşitli nedenler sonucu görevinden ayrıldıktan sonra IMF'de çalıştığını gösterir herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanmamıştır.

7) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca Türkiye'de faaliyet gösteren tüm bankaların denetlenmesi ve bankacılık sektörüne ilişkin düzenleme yapılması yetkisi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait bulunmaktadır.

**İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in 7/4222 Sayılı Önergesi:**

1) Bilindiği üzere, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 13 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, bankaların genel kurullarına sunacağı yıllık bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşları tarafından belirli ilke ve esaslar çerçevesinde onaylanması gerekmektedir. Benzer bir hüküm, 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile yürürlükten kaldırılan mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun (5) numaralı fıkrasında da yer almıştır. Bu itibarla, Finansal Hizmetler Kanunu Tasarısı Taslağında yer alan bağımsız denetime ilişkin hükümler, 4389 sayılı Bankalar Kanununda hâlihazırda yer almakta olup, bahse konu hükümler uluslararası uygulamalar ile ilke ve standartlar gözetilerek Taslakta korunmuş bulunmaktadır.

Öte yandan, mülga 3182 sayılı Bankalar Kanunu ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda Bankalar Yeminli Murakıplarına tanınan yetkiler söz konusu Taslakla güçlendirilmiştir. Bu kapsamda Bankalar Yeminli Murakıplarının yetkilerinin azaltılması söz konusu bulunmamaktadır.

3-4) 4389 sayılı Bankalar Kanununun;

- 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası; "Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuatın, Kanunda gösterilen yetkiler çerçevesinde düzenlemeler de yapmak suretiyle uygulanmasını sağlamak, uygulamayı denetlemek ve sonuçlandırmak, tasarrufların güvence altına alınmasını temin etmek ve Kanunla verilen diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu kurulmuştur. Kurum, tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamakla yükümlü ve yetkilidir..."

- 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası "Bu Kanun ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulanmasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimi, bankaların varlıkları, alacakları, öz kaynakları, borçları, kar ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespit ve tahlili Kurum adına doğrudan Başkana bağlı bir Kurul teşkil eden bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları tarafından yapılır."



Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA
Tel: (312) 455 69 25 Faks: (312) 424 17 42
İnternet adresi: www.bddk.org.tr

- 5 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası "Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları, bankalar ve bankaların iştirak ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekleri bütün bilgileri istemeye, bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bilgi istenenler de istenilen bilgileri vermekle, defter, kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla yükümlüdürler."

- 13 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrası "Bankaların genel kurullarına sunacağı yıllık bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerinin bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylanması şarttır. Bağımsız denetim kuruluşlarının kurulmasına, çalışmalarına, faaliyetlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulmasına ilişkin esaslar Merkez Bankası ve Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğinin görüşü alınarak Kurulca düzenlenir. Bağımsız denetim kuruluşları, bu Kanun uyarınca yaptıkları faaliyetler dolayısıyla üçüncü kişilere verecekleri zararlardan sorumludurlar."

hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere, bankaların denetlenmesinde yetkili birim Bankalar Yeminli Murakıpları Kuruludur. Diğer taraftan, bankaların mali tablolarının onaylanması hususunda da bağımsız denetim kuruluşlarına yetki verilmiştir. Bağımsız denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesi ise 31.01.2002 tarih ve 24657 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bağımsız Denetim Yapacak Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Yetkilerinin Geçici veya Sürekli Olarak Kaldırılması Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır.

Ayrıca, Finansal Hizmetler Kanunu Tasarı Taslağında da bankaların denetlenmesi hususu meri mevzuattan farklılık arz etmemekte ve bankaların gözetim ve denetiminden sorumlu organların yetkilerinde bir kısıtlamaya gidilmemektedir.

**İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in 7/4223 Sayılı Önergesi:**

1) Bilindiği üzere, Bankalar Kanununun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi "11 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bankalar, ana faaliyet konuları para ve sermaye piyasaları ile sigortacılık olan ve bu konulardaki özel kanunlara göre izin ve ruhsat ile faaliyet gösteren malî kurumlar dışındaki bir ortaklığa, kendi özkaynaklarının en fazla yüzde onbeşi oranında iştirak edebilirler. Bu iştiraklerin toplam tutarı banka özkaynaklarının yüzde altmışını aşamaz. İştirak olunan ortaklığın sermayesinin yüzde onundan az olan iştirak tutarları ve bedelsiz edinilen iştirak payları ile iştirak paylarının herhangi bir fon çıkışı gerektirmeyen değer artışları bu sınırların hesabında dikkate alınmaz." hükmünü amirdir. Söz konusu hükümden de anlaşılacağı üzere bankaların mali olmayan iştirak edinimleri Bankalar Kanunu ile yasaklanmamış ancak, Bankanın özkaynakları nispetiyle sınırlandırılmıştır.

Bu hüküm çerçevesinde, bankaların Bankalar Kanununun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve 11 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde belirtilen sınırlar dahilinde mali olmayan iştirak edinimleri serbesttir. Dolayısıyla, Bankalar Kanunu ve ilgili mevzuatta bankaların yurtiçinde iştirak edinimleri izne tabi tutulmadığından, T. İş Bankası A.Ş.'nin İş-Tim Telekominikasyon Hizmetleri A.Ş.'ye iştirak etmesine ilişkin olarak Kurumumuz tarafından izin verilmesi söz konusu değildir.



Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA
Tel: (312) 455 69 25 Faks: (312) 424 17 42
İnternet adresi: www.bddk.org.tr